

לא רק מכה צבאית: המהלכים המדיניים שהובילו להצלחת מבצע "עלות השחר"

למרות ההישגים במבצע "עלות השחר", הם לא ימנעו את המשך פעולות הטרור שיצאו מרצועת עזה • אם אין כוונה, ובצדק, לכבוש מחדש את שטח הרצועה ולשלוט באזרחיה, הדרך למנוע מבצעים צבאיים תכופים היא לשכלל את הכלים המדיניים שברשות ישראל • במבצע האחרון זה היה הגורם המכריע • דעה

פנינה שרביט ברוך | N12 | פורסם 09/08/22

נכון לשעה זו, נראה שמבצע "עלות השחר" הסתיים בהצלחה. הג'יהאד האיסלאמי חטף מכה קשה, ישראל המחישה שיש ביכולתה להיות יוזמת ואף להפתיע את האויב. לא היו נפגעים בצד הישראלי, למעט כמה פצועים מנפילות בדרך למקלט ונפגעי חרדה. ישראל נהנתה מלגיטימציה בין-לאומית לפעולתה ומגינויים רפים אפילו מבין יריבותיה ומבקריה הידועים.

אין ספק שקל יותר "להצליח" במבצע בעל יעדים מוגבלים, מול ארגון קטן יחסית וכאשר הארגון המשמעותי, ששולט למעשה בעזה, החמאס, נשאר מחוץ לתמונה. עם זאת, ראוי לנתח מה עבד ומה לא גם במבצע מוגבל זה כדי להפיק ממנו לקחים למבצעים ממושכים ומורכבים יותר בעתיד. מעבר לזווית הצבאית, ראוי לעסוק גם בזווית המדינית של המבצע.

מסקנה ראשונה – העברת המסרים לחמאס, שאל לו להתערב בעימות, הייתה אפקטיבית. בנוסף, ההקלות שנעשו לאחרונה מול עזה, כולל הכנסת עובדים עזתיים לישראל, גרמו לכך שלחמאס יהיה מה להפסיד אם יצטרף ללחימה והיוו גורם מרסן. ישראל הצליחה לתקוע טריז בין הג'יהאד האיסלאמי לחמאס ולבודד את הראשון.

יש נטייה לעיתים לחשוב שכוח צבאי הוא התשובה הבלעדית לכל מצב. אולם מבצע זה הוכיח (שוב) שזהו רק אחד הכלים בסל הכלים ושיש להשתמש בו בצורה מושכלת ולצד כלים נוספים.

...

אל"מ (מיל') עו"ד פנינה שרביט ברוך, חוקרת בכירה במכון למחקרי ביטחון לאומי INSS שבאוניברסיטת תל אביב, לשעבר ראש מחלקת הדין הבין-לאומי בפרקליטות הצבאית

למאמר המלא:

https://www.mako.co.il/news-columns/2022_q3/Article-7dff1f72a318281027.htm